

CONSUM RESPONSABLE

Dades del centre

Escola Artur Martorell (Badalona)

Tel.: 935671660

a/e: a8041571@xtec.cat

Espais web: <http://www.xtec.cat/ceiparturmartorell/>

Presentació

Aquest és un projecte de l'àmbit temàtic del consum, s'adreça a tota l'escola i consta de 4 activitats diferents:

- L'hort de l'escola
- Mengem fruita per esmorzar
- Menjador sostenible
- El grup de consum Artur Martorell

Aquest projecte pretén sensibilitzar i comprometre la comunitat educativa del centre quant al consum responsable. Hi participa tota la comunitat educativa i l'organització de cada una de les activitats recau sobre un grup de treball diferent, coordinat pel Comitè Ambiental.

Nivell educatiu: educació infantil i primària

Àmbit temàtic de l'activitat: consum

Context d'acció: curricular, participació i gestió

Tipus d'activitat: acció de centre interdisciplinària

Durada: es desenvolupa durant tot el curs escolar

Objectius de l'activitat

- Conèixer la importància per a la salut de una dieta equilibrada.
- Reconèixer les característiques de la dieta mediterrània.
- Elaborar menús utilitzant productes de temporada.
- Identificar els avantatges d'utilitzar productes de proximitat i procedents del cultiu ecològic.
- Conèixer les tasques principals del pagès.
- Reduir els residus.
- Treballar cooperativament per assolir un objectiu.
- Reutilitzar objectes.

Seqüenciació de les activitats: descripció metodològica i programació cronològica

Breu descripció de les 5 activitats del projecte:

- ❖ **L'hort de l'escola:** està dirigida a tot l'alumnat del centre, està activa durant tot els cursos i es concreta en 4 activitats principals: la parcel·lació, el compostador, el cultiu, el mural i compartir la collita.

La parcel·lació de l'hort, la realitzen els i les alumnes de sisè a partir d'un petit projecte vinculat a l'àrea de matemàtiques, en el qual han de marcar les parcel·les amb cordill; això suposa que han de calcular perímetres i decidir quin tipus de cordill necessiten i preguntar-ne preu.

El compostador és una activitat dirigida a cicle superior; és aquest alumnat l'encarregat de mantenir-lo alhora que és un recurs pedagògic per a estudiar part del currículum de coneixement del medi. Al compostador, només s'hi aboquen residus vegetals que provenen de l'hort. El compost resultant retorna a l'hort. L'observació i l'experimentació per entendre'n el funcionament és part de la metodologia emprada i es desenvolupa de manera més intensiva durant el tercer trimestre.

El cultiu: cada grup classe disposa d'una parcel·la on dur a terme totes les activitats pròpies d'un pagès: preparar la terra, fer els cavallons, plantar, regar i fer la collita. L'alumnat de parvulari realitza l'activitat com un taller setmanal.

El mural: tot el que passa a l'hort queda recollit en un gran mural que es construeix entre tots: què s'ha plantat i quan, si ha sortit la flor o el fruit, si s'ha realitzat la collita, etc.

Compartir la collita: un cop recollida la collita, les famílies del curs corresponent elaboren un plat (amanida, truites, gelats,...) i el donen a tastar a la resta a la sortida de l'escola.

- ❖ **Mengem fruita per esmorzar:** l'escola participa en el pla de consum de fruita a les escoles de la Generalitat de Catalunya. Una setmana al mes, l'alumnat de parvulari i cicle inicial mengen fruita a mig matí; aquesta fruita no substitueix l'esmorzar que haurien de fer tots abans de venir a l'escola. Prèviament a la setmana de la fruita, es fan activitats a les classes relacionades amb l'alimentació i el coneixement de la fruita. A l'hort de l'escola també hi ha un arbre fruiter, un nesprer o un "micaquer", com en diem a Badalona.

- ❖ **Menjador sostenible:** fa tres cursos l'escola va canviar d'empresa de menjador amb l'objectiu de donar coherència amb el projecte d'escola verda. Volíem molta més implicació de l'empresa que realitzava el servei de menjador en les activitats que realitza el centre i, a la vegada, la implicació de l'escola en el funcionament del menjador.

Vàrem trobar la resposta en una empresa petita de la ciutat que s'anomena àmbit escola.

Perquè això fos possible, es va crear la comissió de menjador del Consell Escolar, integrada per pares i mares, equip directiu i membres de l'empresa. Cada any, la Comissió proposa els objectius per a cada curs escolar i en segueix el funcionament.

Les característiques del nostre menjador són:

- No s'utilitzen precuinats ni fregidora.
- Tota la vaixela és de vidre i es menja amb estovalles de roba.
- S'utilitzen productes de proximitat.
- S'utilitzen productes procedents de cultiu ecològic (gra, pasta, fruita, làctics, part de la verdura)
- S'ha iniciat un pla per reduir la proteïna animal.
- S'està treballant amb els pescadors de Badalona per introduir peix fresc comprat a llotja.
- Al menjador, diàriament, s'informa els nens i les nenes dels ingredients utilitzats per fer el menú del dia.

- ❖ **El grup de consum:** a partir d'una iniciativa de pares i mares, s'ha creat un grup de consum ecològic en què participen les famílies de l'escola. A part de comprar fruita i verdura de cultiu ecològic per a la seva despesa personal, aquest grup de consum fa activitats dirigides a les famílies: excursions, visites al pagès, xerrades, ...

Continguts clau, àrees implicades, transversalitat

Els continguts clau són fonamentalment els de les àrees de coneixement del medi (l'entorn i la seva conservació, el món dels éssers vius i les persones i la salut) i els de l'àrea de llengua. Hem de tenir present que aquest projecte es desenvolupa durant tot el curs i va dirigit a tot l'alumnat de l'escola.

Competències i processos que es treballen de forma destacada

De les vuit competències bàsiques, aquest proposta educativa desenvolupa principalment:

- La competència comunicativa
- La competència d'autonomia i iniciativa personal.
- La competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.
- La competència social i ciutadana

Participació

Hem de tenir present que aquest és un projecte en el qual participen tots els membres de la comunitat educativa; i que cada activitat té la seva pròpia dinàmica tot, i que aquesta ha d'estar coordinada amb la resta.

De l'organització de les accions de cada activitat s'encarrega una comissió:

- La Comissió d'Escola Verda és l'encarregada de l'hort escolar i està formada per mestres.
- La comissió de menjador és l'encarregada del menjador i està formada per pares, mares, mestres i personal de l'empresa de menjador.
- El grup coordinador pedagògic, format per les coordinadores de primària i d'educació infantil i la cap d'estudis, coordina les activitats de mengem fruita per esmorzar.
- Al grup de consum hi participen pares, mares i mestres.

La coordinació de totes les activitats, la realitza el Comitè Ambiental en el qual participen persones de cada comissió i la direcció de l'escola.

Els nens i les nenes delegats de classe també proposen accions que han sorgit dels debats a les aules en les assemblees de classe.

Aquestes activitats són fruit del treball de les comissions. El Comitè Ambiental i el Claustre, quan es tracta del treball amb l'alumnat, teixeixen el fil conductor per donar-li coherència.

Difusió

Per a la difusió de les activitats utilitzem, fonamentalment, **El racó verd** de la nostra pàgina web, <http://blocs.xtec.cat/racoverd/>, també els blocs dels diferents cursos de l'escola o la web de l'AMPA <http://www.ampaarturmartorell.cat>.

També hem participat al programa de Radio Ciutat de Badalona "Nines Russes".

Avaluació

La part més difícil és donar coherència a les activitats i a relacionar-les amb el currículum. També hi ha dificultats amb les diferents velocitats de cada persona de l'escola, tant famílies com mestres, a l'hora incorporar plantejaments més ambientals en accions de la vida quotidiana.

Tot i això la valoració del projecte és molt positiva i ens basem amb els ítems següents:

- El nombre d'usuaris del menjador s'ha incrementat en un 70%

- A l'hort, no s'hi va només a plantar, sinó que forma part de les activitats curriculars de l'alumnat.
- Al grup de consum, hi participa un 20% de les famílies.

Els ítems d'avaluació utilitzats i adaptats al nivell educatiu són:

- Coneixement de la cadena alimentària.
- Coneixement de la piràmide alimentària.
- Descripció de les parts de les plantes i funcions.
- Classificació dels aliments i la seva aportació nutritiva.
- Diferenciació de l'exercici aeròbic i anaeròbic.
- Identificació de les relacions senzilles entre els elements de l'entorn (intervenció humana i natural)
- Utilització d'instruments i estratègies de mesura de la longitud i superfície.
- Interpretació d'un esquema i d'un mapa.
- Reconeixement de les característiques del cultiu ecològic.